

BIZTONSÁGI ADATLAP

A készítés kelte: 2001. augusztus 21.

Módosítás: 2007. április 30. 2008. április 25. 2011. július 25.

1. AZ ANYAG/KEVERÉK ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA**1.1 Termékazonosító:****3-AMINO-BENZOTRIFLUORID**

Kereskedelmi név: **3-aminobenzotrifluorid**

Szinoním név: 3-(Trifluorometil)anilin, α,α,α -trifluoro-m-toluidin

Elő-regisztrációs szám: 05-2118618474-40

1.2 Az anyag/keverék azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználás:

Intermedier.

Ellenjavallt felhasználás: nincs adat.

1.3 A biztonsági adatlap szállítójának adatai:***Forgalmazó cég adatai***

Vinyl Kft.

3524 Miskolc, Adler K. u. 19.

Vinyl Kft. E-mail

Tel.: +36 46 432 633

Fax.: +36 46 365 816

info@vinyl.hu

A forgalomba hozatalért felelős

Vinyl Kft. Bajusz Ferenc

3524 Miskolc, Adler K. u. 19.

Tel.: +36 46 432 633

Fax.: +36 46 365 816

1.4 Sürgősségi telefon

Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)

1097 Budapest, Nagyvárad tér 2.

Tel: (36-1) 476-64-64

Díjmentesen hívható zöld szám: 36-80-201-199

2. A VESZÉLY MEGHATÁROZÁSA**2.1 Az anyag /keverék osztályozása:**

44/2000. EüM rendelet szerint:

EU veszély jel:	T	Mérgező	R 23
	Xn	Ártalmas	R 21/22
	N	Környezetre veszélyes	R 51/53
		További veszélyek	R 33

1272/2008/EK rendelet (CLP) szerint:

Akkut toxicitás (belégzés) 3. veszélyességi kategória	H331
Akkut toxicitás (bőrön át) 4. veszélyességi kategória	H312
Akkut toxicitás (szájon át) 4. veszélyességi kategória	H302

Célszervi toxicitás ismétlődő expozíció 2. veszélyességi kategória H373
Vízi Krónikus 2 veszélyességi kategória H411

2.2 Címkézési elemek:

44/2000. EüM rendelet szerint:

Az anyag veszély szimbóluma és jele

T Méregző

N Környezeti veszély

Kockázati (R) mondatok:

- R 21/22 Bőrrel érintkezve és lenyelve ártalmas.
R23 Belélegezve mérgező
R 33 A halmozódó (kumulatív) hatások miatt veszélyes
R 51/53 Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat.

Biztonsági (S) mondatok:

- S 26 Ha szembe kerül, bő vízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz kell fordulni
S 23 A keletkező /gőzt/permetet nem szabad belélegezni.
S 36/37/39 Megfelelő védőruházatot, szem-/arcvédőt és védőkesztyűt kell viselni.
S 45 Baleset, vagy rosszullet esetén azonnal orvost kell hívni. Ha lehetséges a címkét meg kell mutatni.
S 60 Az anyagot és/vagy edényzetét veszélyes hulladékként kell ártalmatlanítani.
S 61 Kerülni kell az anyag környezetbe jutását. Speciális adatokat kell kérni.

1272/2008/EK rendelet (CLP) szerint:

Az anyag veszély szimbóluma és jele

GHS06

GHS08

GHS09

Figyelmeztetés:

VESZÉLY

Figyelmeztető (H) mondatok:

- H331 Belélegezve mérgező.
H312 Bőrrel érintkezve ártalmas.
H302 Lenyelve ártalmas.
H373 Ismétlődő, vagy hosszabb expozíció esetén károsítja a szerveket.
H411 Mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz

Óvintézkedésre vonatkozó (P) mondatok:

P261 Kerülje a gőzök/permet belélegzését.
 P312 Rosszullét esetén forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz.
 P280 Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező.
 P405 Elzárva tárolandó.
 P273 Kerülni kell az anyagnak a környezetbe való kijutását.
 P501 A tartalom/edény elhelyezése hulladékként: veszélyes hulladék gyűjtőhelyen. Ártalmatlanításáról gondoskodni kell.

2.3 Egyéb veszélyek:

PBT/vPvB vizsgálatot nem végeztek, nem szükséges.
 Nincs adat.

3. ÖSSZETÉTEL, VAGY AZ ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ ADATOK**3.1 Anyagok/Keverékek**

A veszélyes anyag megnevezés	Koncentráció tartomány (%)	CAS szám	EU szám	EU és GHS veszélyjel	R és H mondatok
3-amino-benzotrifluorid	> 99,0	98-16-8	202-643-4	T Xn N GHS06 GHS08 GHS09	R23-21/22-33-51/53 H331 H312 H302 H373 H411

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS**4.1 Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése:***Általános intézkedések:*

A sérültet azonnal el kell távolítani a veszélyeztetett övezetből. Az elszennyeződött ruhadarabokat azonnal le kell vetni. Az anyaggal érintkezett testrészeket bő vízzel le kell mosni. A sérültet ne engedjük lehűlni, be kell takarni. Légzésének kimaradása esetén légzéstámogatást és lélegeztető készüléket kell alkalmazni. Orvost kell a baleset színhelyére hívni. A baleset után 48 órán át orvosi megfigyelés szükséges.

Belégzés esetén:

A sérültet vigyük friss levegőre és fektessük le kényelmes helyzetben. Szoros ruhadarabjait lazítsuk meg. Ha nem lélegzik alkalmazzunk mesterséges lélegeztetést. Ha a légzés nehéz adjunk oxigént. Forduljunk orvosi segítségért.

Bőrrel történő érintkezés:

Öblítsük le a bőrt nagy mennyiségű vízzel legalább 15 percen keresztül, mialatt távolítsuk el a szennyezett ruhát és cipőt. Forduljunk orvosi ellátásért azonnal. Mossuk ki a ruhát mielőtt újrahasználjuk.

Szembe jutó anyag:

Azonnal öblítsük ki a szemet nagy mennyiségű vízzel legalább 15 percen keresztül. Haladéktalanul forduljunk orvoshoz.

Lenyelés:

Azonnal orvost kell hívni. Ha a sérült eszméletlenül van, sok vizet vagy tejet itatni (előzetesen a sérült száját vízzel kimosni). TILOS hánytatni! Ha a hányás magától megindul a fejet előre kell dönteni. Tünet és panaszmentesség esetén is fel kell keresni az orvost.

4.2 A legfontosabb – akut és késleltetett –tünetek és hatások:

Az anyag a halmozódó hatások miatt veszélyes. Erősen irritáló hatású. Bőrrel érintkezve, lenyelve ártalmas, gőze belélegezve mérgező. Köhögést, mellkasi fájdalmat, légzésselégtelenséget, fejfájást, hányingert, émelygést, szédülést, cianózist okozhat, narkotikus hatást válthat ki. Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat.

4.3 A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése:

Nincs adat.

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

Az anyag éghető. A veszélyeztetett területet le kell zárni, az illetéktelen személyeket el kell távolítani. A tároló edényzetet vízzel kell hűteni.

5.1 Oltóanyag:

A környező tűznek megfelelő tűzoltószert kell alkalmazni (pl. vízpermet, széndioxid, száraz tűzoltópor, polimer hab). Nagyobb tüzek esetén vízpermet javasolt. Direkt vízszugár használata tilos.

5.2 Az anyagból/keverékből származó különleges veszélyek:

Égési termékek: szén monoxid, szén-dioxid, nitrogén-oxidok, hidrogén-fluorid.

5.3 Tűzoltóknak szóló javaslat:

Megfelelő védőruházatot, zárt térben külső légtértől független légzőkészüléket kell viselni. Ha az égés során sárga, fehér vagy barna gőz keletkezik, feltétlenül pozitív nyomású lélegző készüléket és teljes védőruházatot kell alkalmazni.

6. INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ EXPOZÍCIÓNÁL

6.1 Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások:

Viseljünk légzésvédőt (hordozható légzőkészüléket), gumicsizmát, gumikesztyűt, vegyszerálló ruhát. A kiömlött anyagot érinteni tilos!

6.2 Környezetvédelmi óvintézkedések:

Csatornába, felszíni vizekbe, talajba jutását meg kell akadályozni. Nagy mennyiség kiszabadulása esetén a tűzoltóságot és a polgári védelmet értesíteni kell.

6.3 A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei és anyagai:

Kifolyás: Az érintett területet ki kell üríteni és körül kell zárni homokkal, vermikulittal lefedni, zárt tartályba rakni. Alaposan szellőztessük a területet, mossuk fel az anyag helyét. Csak az arra kiképzett dolgozó irányíthatja a feltakarítást.

6.4 Hivatkozás más szakaszokra:

Ld. még 8. pontban leírtakat.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

7.1 A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések:

Óvatos munkával kerülni kell az anyag véletlenszerű kiömlését, az anyaggal való közvetlen érintkezést, szembe, bőrre, ruházatra kerülését, lenyelését, gőzének belégzését. Az anyaggal való munkát csak veszélyes kemikáliák kezelésében képzett személy vezetheti. A munkaterületen jó szellőzést kell biztosítani. Kerülni az elhúzó vagy ismételt expozíciót. Alkalmos légzésvédőt, kesztyűt, védőszemüveget, arcvédőt, védőruhát kell használni! Munka közben gyakori kézmosás, a munka végeztével alapos tisztálkodás javasolt.

7.2 A biztonságos tárolásfeltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt:

A termék tárolása zárt edényben, napfénytől védett, száraz, hűvös, jól szellőztetett, erre a célra kialakított tárolási helyen történjen. Összeférhetetlen anyagoktól (pl. oxidálószer, erős savak) elkülönítetten tárolandó! Hőtől,

gyújtóforrástól távol tartandó. Nyílt láng használata tilos! Megfelelő táblák és feliratok meglétéről gondoskodni kell. Az előírt tűzoltó készülékeket készenlétben kell tartani.

7.3 Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások):

Nincs adat.

8. AZ EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE / EGYÉNI VÉDELEM

8.1 ellenőrzési paraméterek:

TLV-érték	nem ismert	mg/m ³
MK-érték	nem ismert	mg/m ³
CK-érték	nem ismert	mg/m ³

Munkahelyen illetve a felhasználás helyén étkezni, dohányozni tilos. A munka, vagy használat befejezésekor, vagy szüneteltetésénél kezet kell mosni. Az anyaggal elszennyeződött, vagy átítatódott ruhát azonnal le kell venni. Bőrfelületet bő vízzel lemosni. Biztosítani kell szemmosási lehetőséget. A munkahelyen álljon rendelkezésre vészhelyzetre szemmosó, vészzuhany.

8.2 expozíció ellenőrzése:

8.2.1 Megfelelő műszaki ellenőrzés:

Nincs adat.

8.2.2 Egyéni óvintézkedések egyéni védőeszközök:

Légzésvédelem: gázálarc „A” jelű szerves gőzök ellen védő szűrőbetéttel

Kézvédelem: PVC vagy gumi könyékig érő védőkesztyű

Szemvédelem: szorosan illeszkedő biztonsági védőszemüveg vagy védőálarc.

Bőrvédelem: bakancs, védőruha vagy védőkötény

8.2.3. A környezeti expozíció ellenőrzések:

Nincs adat. Az anyag felhasználásának helyén kockázatbecslést kell végezni.

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

9.1 Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ:

Általános információ

Halmazállapot: folyékony

Szín: halvány sárgától barnáig

Az egészségre, biztonságra és a környezetre vonatkozó információk

Relatív sűrűség: 1.300-1.305 g/cm³ (20°C-on)

Olvadáspont: 5-6 °C

Forráspont: 187-193°C/ 1.0133 bar

Lobbanáspont: 85 °C

Gyulladás hőmérséklet: nincs adat

Bomlási Hőmérséklet: nincs adat

Öngyúlékonyság: nincs adat

Robbanási határok : nincs adat

Gőznyomás: 26.7 mbar (85°C-on)

Gőzsűrűség (levegő=1): nincs adat

pH: 7.2 (5 g/l víz, 20°C-on)

Oldhatóság vízben: 5 g/l (20°C-on) és 6 g/l (30°C-on)

9.2 Egyéb információk:Molekula Forma: C₇H₆F₃N

Molekulasúly : 161,12 g/mol

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG**10.1 Reakciókészség:**

Nincs adat.

10.2 Kémiai stabilitás:

Az ajánlott tárolási és használati feltételek mellett stabil.

10.3 A veszélyes reakciók lehetősége:

Savakkal, peroxidokkal és minden más oxidáló hatású szerves anyagokkal való érintkezés kerülendő.

10.4 Kerülendő körülmények:

Hő, gyújtóforrás.

10.5 Nem összeférhető anyagok:

Savak, peroxidok és minden más oxidáló hatású szerves anyag.

10.6 Veszélyes bomlástermékek:

Szén-monoxid, széndioxid, nitrogén oxidok, hidrogén-fluorid.

11. TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK**11.1 Toxikológiai hatásokra vonatkozó információk:****11.1.1 Az anyag mérgező hatása.****11.1.1.1 A kapcsolódó veszélyességi osztályok tekintetében meglévő információk:**

a.	akut toxicitás:	
LD50	patkány lenyelve	480 mg/kg
LD50	egér lenyelve	220 mg/kg
LD50	patkány bőrön át	> 2000 mg/kg
LD50	nyúl bőrön át	nincs adat
LC50	patkány belélegezve	5.67– 6.98 mg/l/4 óra

b. Bőr korróziók/Bőrirritáció:

Az anyaggal való érintkezés nem irritálja a bőrfelületet.

c. Súlyos szemkárosodás/Szemirritációk:

Az anyaggal való érintkezés nem irritálja a szemet.

d. Légzőszervi vagy bőr szenzibilizáció:

Mérgező hatása. A légutakat és a légzőszerveket erősen izgatja. Köhögést és légzés akadozását okozhatja.

e. Csírasejt mutagenitás:

nincs adat

f. Rákkeltő hatás:

nincs adat

g. Reprodukciós toxicitás:

nincs adat

h. Egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT):

nincs adat

i. Ismétlődő expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT)

Az anyag a halmozódó hatások miatt veszélyes. Erősen irritáló hatása. Köhögést, mellkasi fájdalmat, hányingert, émelygést, szédülést, légzésselgtelenséget, fejfájást, cianózist okozhat, narkotikus hatást válthat ki.

j. Aspirációs veszély

nincs adat

11.1.2 Keverékek

nincs adat

11.1.3 Valószínű expozíciós útra vonatkozó információ:

nincs adat

11.1.4 A fizikai, kémiai és toxikológiai jellegzetességekkel kapcsolatos tünetek:

nincs adat

11.1.5 A rövid és hosszútávú expozícióból származó, késleltetett azonnali hatások, valamint krónikus hatások:

nincs adat

11.1.6 Kölcsönhatásokból eredő hatások:

nincs adat

11.1.7 Az egyedi adatok hiánya:

nincs adat

11.1.8 A keverék és az anyag kapcsolatára vonatkozó információ:

nincs adat

11.1.9 Egyéb információk:

Mérgező a vízi szervezetekre. A vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat.

12. ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

12.1 *Toxicitás*

Mérgező a vízi szervezetekre. Talajvízbe kerülve az ivóvíz készletet károsítja kis mennyiségben is.

Vízi akut toxicitás:	LC50 édesvízi halak	35mg/l/96 óra
	LC50 tengeri halak	nincs adat
	EC50 édesvízi gerinctelen (daphnia)	6.6 mg/l/48 óra
	EC50 tenger vízi gerinctelen	nincs adat
	EC50 édesvízi alga	nincs adat

12.2 *Perzisztencia és lebonthatóság*

Nincs adat.

12.3 *Bioakkumulációs képesség*

Nincs adat.

12.4 *A talajban való mobilitás*

Nincs adat.

12.5 *A PBT és a vPvB-értékelés eredményei*

Nincs adat.

12.6 *Egyéb káros hatások*

Nincs adat.

13. ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

13.1 *Hulladékkezelési módszerek:*

Anyag ártalmatlanítás:

Háztartási hulladékkal nem keverhető és csatornába nem engedhető. A hulladék ártalmatlanításánál az idevonatkozó érvényes rendelet figyelembevételével kell eljárni.

Csomagolás ártalmatlanítás:

A csomagolást elkülönítetten kell gyűjteni, és mint veszélyes hulladékot ártalmatlanítani a hatályos jogszabályok szerint. Amennyiben az anyag hulladékká válik, veszélyes hulladéknak minősül. Kezelése a hatályos hulladék rendeletnek megfelelően történjék.

14. SZÁLLÍTÁSI INFORMÁCIÓK

- 14.1 UN szám 2948
- 14.2 Helyes szállítási megnevezés: 3-Trifluor-metil-anilin
Műszaki megnevezés: nem aktuális
- 14.3 Szállítási veszélyességi osztályok:
Veszélyt jelölő (Kemler) szám: 60
Bárcák: 6.1
Osztály: 6.1
Osztályozási kód: T1
- 14.4 Csomagolási csoport: II
- 14.5 Környezeti veszélyek:

Az anyagot ne kerüljön csatornába, felszíni vizekbe, talajba. Gondos kezeléssel a környezeti veszélyek elkerülhetők.

14.6 A felhasználót érintő különleges óvintézkedések:

Kerüljük az anyaggal való közvetlen érintkezést. Gőze belélegezve mérgező. Irritálja a szemet, a légutakat, a bőrt. Halmozódó hatásai miatt igen veszélyes.

14.7 A MARPOL 73/78 II. melléklete és az IBC kódex szerinti ömlesztett szállítás:

Nem aktuális.

15. SZABÁLYOZÁSI INFORMÁCIÓK

15.1 Az adott anyaggal/keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok:

2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról

EU Parlament és Tanács 1907/2006/EK rendelete. (REACH)

44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet a veszélyes anyagokkal és veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól

98/2001. (VI. 15. Korm. Rendelet A veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről

16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről

9/2008. (II.22.) ÖTM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzat kiadásáról

1993. évi XCIII. Törvény a munkavédelemről és a 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről, 89/654 EGK irányelv

25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról

15.2 Kémiai biztonsági értékelés:

Nincs adat.

16. EGYÉB INFORMÁCIÓK

16.1 Általános információk:

Az adatlap összeállításához használt adatok forrásai:

Az adatlap az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendeletének II. melléklete alapján készült.

Felhasználva:

1272/2008/EK rendelet (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról. (CLP)

790/2009/EK rendelet (2009. augusztus 10.) a CLP rendelet kiegészítéséről a műszaki fejlődésnek megfelelően.

IPCS International Program on Chemical Safety adatbázis.

ECB ESIS (European Chemical Substances Information System) adatbázis.

Vinyl Kft. angol nyelvű Biztonsági adatlapja, amely felülvizsgálva: 2010. novemberében. Verzió: 2.

Vinyl Kft. magyar nyelvű Biztonsági adatlapjának (Verzió-3) felülvizsgálata: 2011. július 25-én. A verzió-3 valamennyi pontja módosítva lett.

Alkalmazott rövidítések, vagy betűszók felsorolása, vagy magyarázata:

EU	Európai Unió
GHS	Az ENSZ által kidolgozott „Vegyí anyagok osztályozásának és címkézésének globálisan harmonizált rendszere” („Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals”)
LD50	Letális Dózis 50%
Azt mutatja meg, hogy egy tesztelt anyag mekkora dózisa okoz 50%-os halálozást egy megadott időtartam alatt.	
LC50	Letális Koncentráció 50%
Azt mutatja meg, hogy egy tesztelt anyag mekkora koncentrációja okoz 50%-os halálozást egy megadott időtartam alatt.	
EC50	Effektív Koncentráció 50 %
Az EC50 a tesztelt anyag akkora koncentrációjának felel meg, mely 50% változást okoz a válaszban (például a növekedésben) egy meghatározott időintervallumon belül.	
CAS szám	Vegyianyag Nyilvántartási Szolgálat indexszáma
Egy egyedi azonosítószám, aminek nincs kémiai jelentése. Kilenc számjegyből áll, melyeket három csoportra osztanak, kötőjellel elválaszta. A szám első része – balról kezdve – hat, a második rész kettő, a harmadik rész egy számjegyből áll.	
PBT	perzisztens, bioakkumulatív és mérgező
vPvB	nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív
MK	maximális koncentráció
CK	csúcskoncentráció
TLV	küszöbérték (határérték)

A 2-15. pontig nem közölt, vagy nem teljesen kiírt R,S, H és P mondatok:

P271	Kizárólag szabadban vagy jól szellőző helyiségben használható.
P304+P340	BELÉLEGZÉS ESETÉN: Az érintett személyt friss levegőre kell vinni és olyan nyugalmi testhelyzetbe kell helyezni, hogy könnyen tudjon lélegezni.
P311	Forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz.
P403+P233	Jól szellőző helyen tárolandó. Az edény szorosan lezárva tartandó.
P322	Különleges intézkedések: lásd a címkén.
P363	A szennyezett ruhát újbóli használat előtt ki kell mosni.
P264	A használatot követően a kezeket alaposan meg kell mosni.
P270	A termék használata közben tilos enni, inni vagy dohányozni.
P301+P312	P301 + P312 LENYELÉS ESETÉN: rosszullet esetén azonnal forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz.
P330	A száját ki kell öblíteni.
P260	A por/füst/gáz/köd/gőzök/permet belélegzése tilos.
P391	A kiömlött anyagot össze kell gyűjteni.
P302 + P352	HA BÖRRE KERÜL: Lemosás bő szappanos vízzel.

A biztonságot szolgáló javasolt képzések:

Nincs adat.

Jogi Nyilatkozat

Az itt közölt adatok az eddigi tapasztalatainknak és ismereteinknek felelnek meg.

A közölt adatok nem szolgálják a termék minőségének garanciális leírását.

A biztonságot a felhasználás körülményei is befolyásolják.

Az adatlap megismerése nem mentesíti a felhasználót a tevékenységét szabályzó egyéb előírások ismerete és alkalmazása alól.